

Polens kultur- och idéhistoria

LITTERATURLISTA

*) förslag till vidare läsning

[Lektion 1] 12/9

SARMATISMEN, GÖTICISMEN OCH "DEN GYLLENE FRIHETEN"

– Karin Friedrich, History, Myth and Historical Identity, in: James B Collins & Karen L Taylor (eds) *Early Modern Europe: Issues and Interpretations*, Oxford: Wiley-Blackwell 2005, pp. 42–54 (from *The Other Prussia: Royal Prussia, Poland and Liberty, 1569–1772*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000, pp. 71–81, 83–91, 94–5)

Anna Grzeńkowiak-Krwawicz, *Queen Liberty: The Concept of Freedom in the Polish-Lithuanian Commonwealth*. Brill: Leiden Boston: Brill 2017; Kap. Golden Liberty—A Noble Privilege or Universal Idea p. 25-42.

*Cynarski, Stanisław, "The Shape of Sarmatian Ideology in Poland". – *Acta Poloniae Historica* 19. Wrocław – Warszawa – Kraków 1968, s. 5-17.

* Waśko, Andrzej, "Sarmatism or the Enlightenment," <http://www.ruf.rice.edu/~sarmatia/497/wasko.html>

[Lektion 2] 19/9

"PIASTERNAS POLEN" OCH "JAGELLONERNAS POLEN" två grundidéer om den polska staten

VASA-ÄTTENS POLEN och KATOLICISMEN

– Monika Banaś, The Jagiellonian Idea as Expression of Political Culture: Core Constitutive Values and their Possible Contemporary Implementations. – *Politeia* 6(51)2017, s. 27-40.
<https://doi.org/10.12797/Politeia.14.2017.51.02>

– Ewa Teodorowicz-Hellman, "Mariakulten i Polen sedd ur ett kultur-historiskt perspektiv" – Per Ambroziani, Elisabeth Löfstrand, Ewa Teodorowicz-Hellman, *Med blicken österut*. Stockholm 2014: Stockholm Slavic Papers 23, s. 361–375.

* Maćczak, Antoni, "Polish Society and Power System in the Renaissance" – *The Polish Renaissance in its European Context*. Ed. Samuel Fiszman. Bloomington and Indianapolis 1988, s. 17-33.

*Törnquist-Plewa, Barbara, "Inte bara polsk riksdag...: adelskulturen och dess arv i dagen Polen" – *The Arts in Dialogue: essays in honour of Fiona Björling*. Slavica Lundensia, Lund, 2009, s. 15-29.

[Lektion 3] 26/9

LANDSKAPSIKONER: UPPLYSNINGSTIDENS och ROMANTIKENS GEOGRAFI

– Zadencka, Maria, "Transformations in the National Landscape. Steppe and Sea in Polish Literature and Art" – Kaia Lehari & Virve Sarapik (red.), *Place and Location II*, Estonian Academy of Arts. Tallinn 2002, s. 466-482. http://www.eki.ee/km/place/pdf/KP2_28zadencka.pdf

*Hackmann, Jörg, "Ett fönster mot Polen" – Janis Kreslins, Steven A. Mansbach, Robert Schweitzer (eds.) *Gränsländer: Östersjön i ny gestalt*. Stockholm: Atlantis, 2003, s. 43-64.]

*Schama, Simon, "I den litauiska visentens rike" (kap.) – *Skog: landskap och minne. En civilisationshistoria*. Övers. Gunilla Lundborg. Stockholm: Wahlström & Widstrand, 1998, s. 53-108.

[Lektion 4] 3/10

EXILEN och den extravaganta romantiken

CZARTORYSKI, LELEWEL, MICKIEWICZ, NORWID, MOCHNACKI.

– Goddeeris, Idesbald & Mandelickova, Monika, "Living in the past: historians in exile" in: Ilaria Porciani & Jo Tollebeek (eds.), *Setting the standards: institutions, networks and communities of national historiography*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012, s. 394-412.

– Zadencka, Maria, "Ideér har sina konsekvenser Adam Mickiewicz's romantiska messianism" – E. Teodorowicz-Hellman (utg.), *Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse*. Stockholm Slavic Papers 7. Stockholm 1998, s. 117-133.

[Lektion 5] 17/10

INTELLIGENTIA OCH DE MODERNA IDEOLOGIerna: 1800-talet och början av 1900-talet

– Bleiwas, Stanislaus, "New Political Directions. A Transition toward Popular Participation in Politics, 1863–90," in: M.B.B. Biskupski, James S. Pula, P. Wróbel (eds.), *The Origins of Modern Polish Democracy*. Ohio: Ohio University Press 2010 [elektronisk resurs], s. 23-41.

– Maria Zadencka, *Divided Heritages. Culture in a Time of National Differentiations in the Lands of the Polish–Lithuanian Commonwealth, the Baltic Provinces and the Kingdom of Sweden*. *Stockholm Slavic Papers* 24, Stockholm 2014. (fragment)

[Lektion 6] 24/10

VETENSKAPEN, KATASTROFISMEN och KONSTEN: början av 1900-talet. – MALINOWSKI, CZAPLICKA, WITKACY, CHWISTEK

– Micińska, Anna, "Stanisław Ignacy Witkiewicz (1885-1939)" - *Stanisław Ignacy Witkiewicz. Stockholmsymposiet*. Uppsala. "Acta Sueco-Polonica" 2000.

– Miłosz, Czesław, "Stanisław Ignacy Witkiewicz, en författare för vår tid?" – *Här är jag: essäer*. Övers. Alexandra Josephson och Jan Nyberg, urval: Katarzyna Gruber. Uppsala 1980, s.205-235.

– Paluch, Andrzej K., "Introduction: Bronislaw Malinowski and Cracow anthropology" – Roy Ellen, Gellner Ernest et al. (eds), *Malinowski between two worlds. The Polish roots of anthropological tradition*. Cambridge: Cambridge University Press 1988, s. 1-11.

– Wolenski, Jan, "Mathematical logic in Warsaw"– A. Ehrenfeucht, U.W. Marek, & M. Srebrny (eds), *Adam Mostowski and foundational studies*. Amsterdam IOS Press 2008, s. 30-47.

*Raymond Firth, "Malinowski in the history of social anthropology," – Roy Ellen, Ernest Gellner et al., *Malinowski between two worlds. The Polish roots of anthropological tradition*. Cambridge: Cambridge University Press 1988, s. 12-43 (fragments)

*E.H. Fredriksson, "Andrzej Mostowski as teacher and editor," – A. Ehrenfeucht, U.W. Marek, & M. Srebrny (eds), *Adam Mostowski and foundational studies*. Amsterdam IOS Press 2008, s. 393-402.

[Lektion 7] 7/11

DET KULTURHISTORISKA ARVETS UPPDELNING: POLEN, DEN HISTORISKA LITAUEN och "KRAJOWCY".
RÖMER, MACKIEWICZ, MIŁOŚĆ

"ÖSTRA CENTRALEUROPA" MESOREGION, HALECKI: 1900-TALET

– Maria Zadencka, *Divided Heritages. Culture in a Time of National Differentiations in the Lands of the Polish-Lithuanian Commonwealth, the Baltic Provinces and the Kingdom of Sweden* (fragment). *Stockholm Slavic Papers* 24, Stockholm 2014.

[Lektion 8] 14/11

KULTUREN I FOLKREPUBLICEN POLEN "På flykt från Utopia"

– Abrahamsson, Kjell Albin, *Enkel biljett till Polen*, Rimbo: Fischer & Co 2004 (fragment).

– Świącicki, Jakub. "Katolska kyrkan och politiken i dagens Polen". *Internationella studier*, nr. 4. Utrikespolitiska institutet (Stockholm, 2008), s. 66-76.

[Lektion 9] 21/11

TEATER

– Bodegård, Anders m. fl. (red.), *Röster om Gombrowicz*, Stockholm 2010 (s. 159-168).

– Grodzicki, August, *Polish Theatre Directors*, Warsaw 1979 (s. 45-55, s. 115-124).

– Ludawska, Janina, *Poetisk politisk teater: om det polska romantiska dramat och dess sceniska traditioner*. Stockholm 1980 (s. 43-47, 67-69).

– Ugglå, Andrzej Nils & Hedman, Dag. *Fem dramer*, Uppsala 1988 (s. 9-16).

Sammanfattningar om Polsk teaterhistoria och Różewicz´ Kartoteket (utdelas av läraren).

[Lektion 10] 28/11

FILM & MUSIK

– Hammarlund, Anders, *Kulturbrytningar. Musik och politik i Centraleuropa*, Stockholm 1999, s. 106-141.

– Abrahamson, Kjell Albin, "Vem är jag?". *Chaplin* 1973: 7 s. 264-268.

– Aghed, Jan, "Elfte budet; du ska inte missa Dekalogen" – *Dekalogen*, *Kedjebrev* 5, Malmö 1990, s. 38-48.

– Ford, Charles, Robert, Hammond, *Polish Film*. Jefferson, NC : McFarland & Co., 2002, s. 47-52. *Med slumpen som filosofi*. Intervju med Krzysztof Kieslowski av Bim Clinell.

– Kwiatkowski, Aleksander, "Skolimowski - outsidersn". *Filmrutan* 1966: 1, s. 26-33.

____ "Skolimowski - sin generations krönikör". *Filmrutan* 1970: 3, s. 122-132.